

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนเรื่องจากจินตนาการประเภทนิทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อ่านคิดเขียนเรียนนำไปใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง แต่งนิทานผสานคุณธรรม (๒)
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนเรื่องจากจินตนาการประเภทนิทาน

จินตนาการ หมายถึง ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตจากอดีตไปสู่อนาคต หรือเชื่อมโยงเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน โดยผูกเป็นเรื่องราวขึ้นมาจากความคิดของนักเรียน

นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าสืบต่อกันมาเป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุด กล่าวกันว่านิทานมีกำเนิดพร้อม ๆ กันครอบครัวของมนุษยชาติ มูลเหตุที่มาแต่เริ่มแรก คงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงแล้วเล่าสู่กันฟัง มีการเพิ่มเติมเสริมแต่งให้พิสดารมากยิ่งขึ้น จนห่างไกลจากเรื่องจริงกลายเป็นนิทานไป

๑. องค์ประกอบของนิทาน

๑. แนวคิดหรือแก่นของเรื่อง หรือสาระสำคัญของเรื่อง แนวคิดของเรื่องนิทานมักเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน ง่ายไม่ลึกซึ้งนัก เช่น แนวคิดเรื่องแม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง การทำความดีจะได้ผลดีตอบสนอง

๒. โครงเรื่องของนิทาน มักจะสั้น กะทัดรัด เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน เป็นลักษณะเรื่องเล่าธรรมดา โดยดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง

๓. ตัวละคร ไม่ควรมีหลายตัว เพราะเป็นเรื่องสั้น ๆ จะน่าอ่านกว่าเรื่องยาว ๆ ตัวละครอาจเป็นคน สัตว์ เทพเจ้า นางฟ้า มนุษย์ อมนุษย์ ฯลฯ

๔. ฉาก เป็นภาพจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

๕. ถ้อยคำหรือบทสนทนาที่ตัวละครในเรื่องพูดกัน ควรใช้ภาษาที่กะทัดรัด เข้าใจง่ายสนุกสนานชวนติดตาม

๖. คติชีวิต นิทานที่ดีต้องมีข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้อ่าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เยาว์ ดังนั้น ในตอนท้ายของนิทานมักสรุปคติชีวิตให้เป็นเครื่องเตือนใจผู้อ่านด้วย

๒. ขั้นตอนการแต่งนิทาน

การเขียนนิทานก็เหมือนกับการทำงานอย่างอื่นที่ต้องมีการวางแผนและทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จึงจะทำให้การเขียนนิทานราบรื่นและประสบความสำเร็จ ขั้นตอนการเขียนนิทานมีดังนี้

๑. กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการนำเสนออะไรแก่ผู้อ่าน และกลุ่มเป้าหมายคือใคร

๒. วางโครงเรื่องและตรวจสอบความเหมาะสม

๓. ลงมือเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้

๔. ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและโครงเรื่อง

๕. แก้ไขปรับปรุง

๖. ตรวจงานเขียนทั้งหมดแล้วนำเสนอผลงาน

ที่มา : สิริพัคตร์ แจ็งไพโร